

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра геоінформаційних систем і технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника Військового інституту
з навчальної роботи
полковник О.А. ПРОХОРОВ
" 23 " листопада 2017 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
для здобувачів освітньо-наукового рівня
Доктор філософії**

Для всіх спеціальностей, ліцензованих у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка для третього (освітньо-наукового) рівня

вид дисципліни

вибіркова

Форма навчання	денна / заочна
Навчальний рік	2017/2018
Період навчання	2 курс
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **САВКОВ Павло Анатолійович**, кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій військового факультету фінансів і права Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка

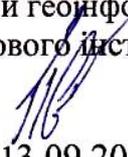
Пролонговано: на 20 18 / 20 19 н.р. (підпис) (ПІБ) (дата)
О.А. Прохоров 16.10.2018
на 20 19 / 20 20 н.р. (підпис) (ПІБ) (дата)
О.А. Прохоров 28.10.2019
на 20 ___ / 20 ___ н.р. () () ()
на 20 ___ / 20 ___ н.р. () () ()

Розробник(и): **САВКОВ Павло Анатолійович**, кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій військового факультету фінансів і права Військового інституту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій Військового інституту

полковник

 П.А. САВКОВ

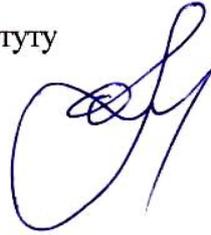
Протокол № 1 від 13.09.2017

Схвалено Методичною радою Військового інституту

Протокол № 8 від 23.10.2017

Голова Методичної ради Військового інституту

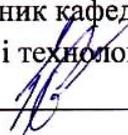
к.пед.н., доцент, полковник

О.А. ПРОХОРОВ

Розробник(и): **САВКОВ Павло Анатолійович**, кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій військового факультету фінансів і права Військового інституту

Пролонговано на 20 18/20 19 н. р.
Протокол № 1 від "03" 09 2018 р.

Начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій Військового інституту
 / П.А. Савков /

Пролонговано на 20 19/20 20 н. р.
Протокол № 14 від "01" 08 2019 р.

Начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій Військового інституту
 / П. Савков /

Пролонговано на 20 ___/20___ н. р.
Протокол № ___ від "___" _____ 20___ р.

Начальник кафедри геоінформаційних систем і технологій Військового інституту
_____/ _____/

Пролонговано Методичною радою Військового інституту 20 18/20 19 н. р.

Протокол № 2 від "16" 10 2018 р.

Голова Методичної ради Військового інституту

 / О.А. Прохоров /

Пролонговано Методичною радою Військового інституту 20 19/20 20 н. р.

Протокол № 2 від "28" 10 2019 р.

Голова Методичної ради Військового інституту

 / О. Прохоров /

Пролонговано Методичною радою Військового інституту 20 ___/20___ н. р.

Протокол № ___ від "___" _____ 20___ р.

Голова Методичної ради Військового інституту _____/ _____/

1. Мета дисципліни:

підготувати науковця, який володів би необхідними знаннями і навичками проведення наукових досліджень, написання наукових праць, виступів на наукових зібраннях, базовими знаннями та основам системних досліджень проблем у сфері інформаційних технологій спеціального призначення, що впливають на національну безпеку і оборону держави.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни знати:

принцип організації науково-дослідницької роботи;
нормативно правову базу науково-дослідницької роботи та захисту інформації;
основні поняття інформаційних технологій;
основні методи та засоби захисту інформації.

уміти:

спілкуватись з колегами, широким академічним товариством та громадськістю українською та однією з іноземних мов європейського простору;
самостійно формулювати задачі досліджень.

володіти елементарними навичками:

використання технічних пристроїв для проведення дослідницьких функцій.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна “Методологія проведення наукових досліджень у сфері інформаційних технологій спеціального призначення” належить до переліку вибіркових дисциплін аспіранта/ад’юнкта. Дисципліна спрямована на опанування різноманітними науковими методами дослідження інформації, що описують та прогнозують сучасні геополітичні тенденції розвитку світових держав, а також вплив інформаційних технологій на національну безпеку України.

4. Завдання (навчальні цілі) дисципліни:

Дисципліна спрямована на досягнення наступних компетентностей:

інтегральної:

здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики (ІК-1);

загальних:

здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6),

здатність розробляти та управляти науковими проектами (ЗК-7);

фахових:

здатність аналізувати предметну область, ідентифікувати, класифікувати та описувати проблеми, знаходити методи й підходи до їх розв’язання, формулювати вимоги (ФК-8),

здатність до продукування нових та використання існуючих методів створення інформаційних технологій та розробки комп’ютерних систем (ФК-11).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Аналізувати сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань (PH-1)				
1.1	-	Лекція 1/1 Практичне заняття 2/3	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	5 %
1.2	Ум2. Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем			
1.3	-			
1.4	-			
Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу (PH-2)				
2.1	Зн1. Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Лекції 1/1, 1/2, 2/1 Практичні заняття 1/4, 2/3	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
2.2	Ум2. Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем			
2.3	-			
2.4	АВ1. Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації			
Давати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей (PH-3)				

3.1	-	Лекція 1/1, 2/1 Практичне заняття 1/3	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
3.2	Ум1. Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей			
3.3	-			
3.4	-			
Уміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно – політичного, економічного життя (PH-4)				
4.1	Зн1. Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Лекції 1/1, 1/3 Практичні заняття 1/4	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
4.2	Ум2. Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем			
4.3	-			
4.4	-			
Аналізувати наукові праці в галузі інформаційних технологій, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання (PH-5)				
5.1	-	Лекція 1/1, 2/1 Практичне заняття 1/3	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
5.2	Ум2. Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.			
5.3	-			
5.4	-			
Визначати методологічні принципи та методи наукового дослідження галузі інформаційних технологій в залежності від об'єкту і предмету, використовуючи міждисциплінарні підходи (PH-6)				
6.1	Зн1. Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Лекції 1/1, 1/3 Практичні заняття 1/4	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
6.2	Ум1. Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей			
6.3	-			

6.4	AB1. Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації			
Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз (РН-7)				
7.1	Зн1. Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Лекції 1/1, 1/3 Практичні заняття 1/4	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
7.2	-			
7.3	K1. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності			
7.4	AB1. Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації			
Знати, розуміти і самостійно застосовувати методи аналізу предметної області, виявлення інформаційних потреб і збір даних для проектування (РН-8).				
8.1	Зн1. Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей	Лекції 1/1, 1/3 Практичні заняття 1/4	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
8.2	Ум2. Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.			
8.3	-			
8.4	-			
Демонструвати результати наукової роботи, писати презентації, звіти за результатами виконаної роботи (РН-16)				
9.1	-	Лекції 1/1, 1/3 Практичні заняття 1/4	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
9.2	-			
9.3	K1. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності			
9.4	AB3. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших			

Розуміти, аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для рішення професійних наукових задач інформаційно – довідникові та науково – технічні ресурси і джерела знань з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки (РН-18)				
10.1	-	Лекції 2/1, 2/2 Практичні заняття 2/3	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	10 %
10.2	Ум1. Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей Ум2. Розроблення та реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем			
10.3	-			
10.4	АВ3. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших			
Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково - дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань (РН-19).				
11.1	-	Лекції 1/1, 1/3 Практичні заняття 1/4	Усні відповіді, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи, іспит	5 %
11.2	Ум1. Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей. Ум2. Розроблення та реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.			
11.3	-			
11.4	АВ1. Ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації			

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3	5.4	6.1	6.2	6.3	6.4		
	Програмні результати навчання (назва)																									
Аналізувати сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань (PH-1)																										
Тема 1		+																								
Тема 2		+																								
Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально цивілізаційного процесу (PH-2)																										
Тема 1					+	+		+																		
Тема 2					+	+		+																		
Давати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей (PH-3)																										
Тема 1										+																
Тема 2										+																
Уміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно – політичного, економічного життя (PH-4)																										
Тема 1													+	+												
Аналізувати наукові праці в галузі інформаційних технологій, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання (PH-5)																										
Тема 1																										
Тема 2																										
Визначати методологічні принципи та методи наукового дослідження галузі інформаційних технологій в залежності від об'єкту і предмету, використовуючи міждисциплінарні підходи (PH-6)																										
Тема 1																							+	+		
Тема 2																							+	+		

Результати навчання дисципліни (код)	7.1	7.2	7.3	7.4	8.1	8.2	8.3	8.4	9.1	9.2	9.3	9.4	10.1	10.2	10.3	10.4	11.1	11.2	11.3	11.4	
	Програмні результати навчання (назва)																				
Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз (РН-7)																					
Тема 1	+		+	+																	
Знати, розуміти і самостійно застосовувати методи аналізу предметної області, виявлення інформаційних потреб і збір даних для проектування (РН-8).																					
Тема 1					+	+															
Демонструвати результати наукової роботи, писати презентації, звіти за результатами виконаної роботи (РН-16)																					
Тема 1											+	+									
Розуміти, аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для рішення професійних наукових задач інформаційно – довідникові та науково – технічні ресурси і джерела знань з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки (РН-18)																					
Тема 2														+		+					
Ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково - дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань (РН-19).																					
Тема 1																			+		+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання аспірантів/ад'юнктів:

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Обов'язковим для допуску до іспиту є виконання проектної завдання.

Семестрове оцінювання:

Оцінювання за формами контролю:

	ЗМ1	
	<i>Min. – 12 балів</i>	<i>Max. – 20 балів</i>
Усна відповідь, презентація	1	2
Виконання практичних завдань	3	5
Проектне завдання	6*1 = 6	10*1 = 10
Самостійна робота	2	3
ЗМ2		
	<i>Min. – 12 балів</i>	<i>Max. – 20 балів</i>
Усна відповідь, презентація	3	5
Виконання практичних завдань	6	10
Самостійна робота	3	5
ЗМ3		
	<i>Min. – 12 балів</i>	<i>Max. – 20 балів</i>
Усна відповідь, презентація	3	5
Виконання практичних завдань	6	10
Самостійна робота	3	5
Іспит	<i>Min. 24 бали / Max. 40 балів</i>	

Для аспіранта/ад'юнкта, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 20 балів для одержання допуску до іспиту аспірант/ад'юнкт має відзвітувати про самостійну індивідуальну роботу, виконані практичні і проектне завдання. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль I	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

Здобувач, який у поточному семестрі мав пропуски занять і до початку сесії не засвоїв матеріал пропущених тем до атестації не допускається.

Здобувач може бути недопущеним до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він: 1) не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю; 2) якщо під час семестру він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату. Рішення про недопущення за поданням викладача приймається деканом та оприлюднюється до початку відповідного контролю.

Викладач на останньому занятті повідомляє здобувачів про їх рейтинг у балах.

Підсумкове оцінювання відбувається в усній формі. Білет складається з 3-х питань. Перші два питання оцінюються по 15 балів, третє – 10 балів, що в загальному підсумку складає від 24 до 40 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання аспіранта/ад'юнкта здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань. Проектне завдання виконується протягом вивчення першого змістовного модуля, презентується і оцінюється на практичному занятті вкінці модуля. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 60 балів. Іспит – 40 балів. Сумарно аспірант/ад'юнкт може отримати максимально 100 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно /Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин			
		Лекції	Практичні	Консультації	Самостійна робота
ЗМ 1. Технологія наукових досліджень у сфері інформаційних технологій спеціального призначення					
1	Технологія наукових досліджень	8	2		34
ЗМ 2. Теоретичні основи аналізу проблем наукових досліджень в галузі інформаційних технологій спеціального призначення					
2	Теоретичні основи аналізу проблем національної безпеки і оборони	6	2		32
ЗМ 3. Захист інформації					
3	Загальні аспекти захисту інформації	4			30
	Консультація			2	
	ВСЬОГО	18	4	2	96

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **18 год.**

Практичні – **4 год.**

Консультації – **2 год**

Самостійна робота – **96 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України».
2. Указ Президента України «Про стратегію національної безпеки України».
3. Основи стратегії національної безпеки та оборони України / Радецький В.Г., Дузь-Крятченко О.П., Воробьов В.М., ТВ ін. – К.: НУОУ, 2009. – 596 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень / Конверський В.І., Лубський В.І. та ін. – К.:ЦУЛ, 2010. – 352 с.
5. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень / В.І. Романчиков. – К.:ЦУЛ, 2007. – 254 с.
6. Находкін М.Г. Той, хто готує свій шлях в науку / М.Г.Находкін, А.Г. Науковець, С.М. Рябченко. – К.:ВПЦ «Київський університет», 2008.
7. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень / М.І. Пилипчук, А.С.Григор'єв, В.В. Шостак. – К.:Знання, 2007. – 270 с.
8. Богданович В.Ю. Теоретические основы анализа проблем национальной безопасности государства в военной сфере / В.Ю.Богданович. – К.: Основа, 2006. – 296 с.
9. Богданович В.Ю. Теоретико-методологічні засади забезпечення національної безпеки держави у її визначених сферах / В.Ю.Богданович, А.І. Семенченко, Ю.В. Єгоров та ін. – К.: Кий, 2007. – 370 с.
10. Зубарєв В.В. Вплив глобальних, політичних, енергоресурсних та екологічних змін на воєнну безпеку держави / В.В.Зубарєв, О.П. Кутовий, та ін. – К.: Інтертехнологія, 2009. – 256 с.
11. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. – [Чинний від 1995]. – К.:Держстандарт України 1995. – 37 с. – (Державний стандарт України).
12. Наказ Міністра оборони України від 12.01.2007 №9 «Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України».
13. Політика і процес / І.С. Руснак, О.В. Харченко та ін. – К.: МОУ, 2000. – 66 с.
14. Батюк А.Є. та ін. Інформаційні системи в менеджменті: Навчальний посібник. - Львів: НУ "Львівська політехніка", 2004.
15. Бриль В.М., Бриль Ю.В.Захист інформації в сучасних та перспективних системах обробки даних.- К., 1998.
16. Н.Е. Березюк., А.Г.Андрущенко и др. Кодирование информации. Харьков, Высшая школа, 1978.
17. Гордієнко І.В. Інформаційні системи і технології в менеджменті. - К.:КНЕУ,2003.
18. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах. - К.:КНЕУ,2001.
19. Гундарь К.Ю. , Гундарь А.Ю., Янишевский Д.А. Защита информации в компьютерных системах - К:"Корнійчук" 2000.
20. Дубина А.Г. и др. Excel для экономистов и менеджеров. -СПб.: Питер, 2004.
21. В.В.Домарев. Защита информации и безопасность компьютерных систем - К. издательство Диасофт, 1999.
22. С.Э. Зелинский. Internet для каждого. - К: Юниор,2001.
- 23.Защита информации. Сб.научных трудов - К, 1999.

24. Інформаційні системи і технології в економіці. / за ред. В.С.Пономаренка. - К.: ВЦ "Академія", 2002

Додаткові:

25. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М. Т. Білуха. — К.: Вища шк., 1997. — 271 с.

26. Бурчин М. Н. Введение в современную точную методологию науки: структуры систем знаний / М. Н. Бурчин, В. И. Кузнецов. — М.: АО «Аспект-Пресс», 1994. — 120 с

27. Качинський А.Б. Безпека загрози і ризик: наукові концепції та математичні методи / А.Б. Качинський. – К.:ІПНБ, 2003. – 472 с.

28. Воєнно-технічна політика / В.В. Тарасов, А.М. Терещенко, В.О. Смірнов та ін.; за ред. В.М. Тарасова. – К.: НУОУ, 2013. – 312 с.

29. Системно-концептуальні засади стратегій національної безпеки України / Горбулін В.П., Качинський А.Б. – К.: ДП «НВЦ» «Євроатлантикінформ», 2007. – 592 с.

30. Арнольд В.И. Теория катастроф / М.: Наука, 1990. – 128 с.

31. Шустер Г. Детерминированный хаос: Введение. – Мир, 1988. – 240 с.

32. Гогвуд Г. Основи політики для реального світу / Г.Гогвуд, Л. Ган. – К.: Основи, 2004. – 396 с.

33. Голубков Е.П. Технология управленческих решений / Е.П.Голубков. – М.: «Дело и Сервис», 2005. – 544 с.

34. Щорічник SIPRI 2008 р. Озброєння, та міжнародна безпека. – К.:Заповіт, 2009. – 520 с.

35. Щорічник SIPRI 2007 р. Озброєння, та міжнародна безпека. – К.:Заповіт, 2008. – 624 с.

36. Клименко А.Ф. Глобализация и ее влияние на военную политику и военную стратегию // Военная мысль – №5. – 2002. – С.2–15.

37. Інформаційна безпека держави у контексті протидії інформаційним війнам / За ред Толубка В.Б. – К.:НАОУ, 2004.

38. Информационные технологии и защита информации в информационнокоммуникационных системах: монография / под ред. В.С. Пономаренко. – Х. : вид. тов “Щедра садиба плюс”, 2015. – 486 с., русск. яз. ISBN 978-617-7225-03-3

39. К вопросу о безопасности функционирования комью-терних сетей. - Донецк., 1998.

40. Кузнецов О.О. Захист інформації в інформаційних системах. методи традиційної криптографії / О.О. Кузнецов, С.П. Євсєєв, О.Г. Король. - Харків: Вид. ХНЕУ, 2010.– 316 с.

41. Кузнецов О.О. Захист інформації в інформаційних системах. / О.О. Кузнецов, С.П. Євсєєв, О.Г. Король. - Харків: Вид. ХНЕУ, 2011.– 510

42. Мур Джеффри и др. Экономическое моделирование в Microsoft Excel, 6-е изд.: Пер. с англ. - М.: ИД "Вильямс", 2004.

43. В.Попов . Практикум по Internet- технологиям. - Санкт - Петербург.: Питер, 2002.

44. Скотт Бармен. Разработка правил информационной безопасности. - К: Вильямс.2002.

45. Технології захисту інформації : навчальний посібник / С. Е. Остапов, С. П. Євсєєв, О. Г. Король. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 476 с. (Укр. мов.)

46. Рибальський О.В., Хахановський В.Г., Кудінов В.А. Основи інформаційної безпеки та технічного захисту інформації. Посібник для курсантів ВНЗ МВС України. – К.: Вид. Національної академії внутріш. справ, 2012. – 104 с.

47. Юринець В.С., Гончарук Я.Л. Основи автоматизованих інформаційних систем: навчальний посібник. - Л.:ЛНУ, 2001.

10. Додаткові ресурси:

В якості інформаційного ресурсу дисципліни використовується мережа Інтернет, а також сайти:

<http://www.president.gov.ua/>

<http://www.kmu.gov.ua/control/>

<http://www.rnbo.gov.ua/>

<http://www.niss.gov.ua/>

<http://www.uceps.org/ukr/index.php>

<http://www.uceps.org/ukr/journal.php>

www.rada.kiev.ua

www.pidruchniki.ws

www.uk.wikipedia.org

www.liga.net/

www.nau.kiev.ua/

www.ukrpravo.com

www.google.com.ua